

ANMELDELSER

GÜNTHER NIETHAMMER: Handbuch der deutschen Vogelkunde. Im Auftrag der Deutschen Ornithologischen Gesellschaft herausgegeben. — Akademische Verlagsgesellschaft, Leipzig. 1942. — Af dette udmærkede og nyttige Værk, hvoraf 1ste Bind udkom i 1937, 2det i 1938, foreligger nu i 1942, trods Vanskelighederne under Verdenskrigen, der har kaldt Forfatteren og hans Medhjælpere til Tjeneste i Værnemagten, 3dje og sidste Bind; det omfatter Stormfugle (*Tubinares*), Lappedykkere (*Podicipes*), Lommer (*Colymbi*), Duer (*Columbae*), Steppehøns (*Pterocletes*), Alkefugle (*Alcae*), Maage- og Vadefugle (*Laro—Limicolae*), Trapper (*Otides*), Traner (*Grues*), Vandhøns (*Ralli*) og Hønsfugle (*Galli*), altsaa et Stof, der er omfangsrigere end de to tidligere Bind tilsammen; 3dje Bind er da ogsaa paa 568 Sider.

Arterne er behandlet paa samme kortfattede og letfattelige Maade som i de tidligere Bind og yder et mægtigt Fond af eksakte Oplysninger, der gør Værket til en meget nyttig og nem Haandbog, der med stort Udbytte kan anvendes ogsaa af danske Ornithologer. Det er let at finde sig til Rette i det mægtige Stof, der er meget overskueligt ordnet, idet hver Art behandles i følgende skarpt markerede Afsnit: Dragtbeskrivelse, markornithologiske Kendetegn, Almindelig Udbredning, Udbredelse i Tyskland, Vandringer, Biotop, Forplantning, Næring og Parasitter. En enkelt farvelagt Tavle og endel Figurer hist og her i Teksten yder Læseren god Støtte, og de gode Bestemmelsesnøgler er en stor Hjælp for Brugerne af denne Haandbog, der varmt kan anbefales Foreningens Medlemmer. Prisen er for 3dje Bind 16.20 RM., i Originalbind 18 RM. — Alle 3 Bind er nu indgaaet i vort Bibliotek.

R. HØRRING.

TH. DØSSING & ROBERT L. HANSEN: Dansk Tidsskrift-Index. Systematisk Fortegnelse over Indholdet af ca. 260 danske og en Del andre nordiske Tidsskrifter. Udgivet af Statens Bibliotekstilsyn. 27de Aarg. 1941. — Nyt Nordisk Forlag. 1942 — — Dette digre (434 Sider) og særdeles nyttige Værk har Foreningen modtaget fra Forlaget, og det er nu indgaaet i vort Bibliotek. Stoffet, der jo omhandler alle Felter af den menneskelige Forskning, er ordnet saa letoverskueligt, at man uden Vanskelighed finder den danske Litteratur angaaende Fugle, et Emne der dog blot fylder knapt 2 Sider; en stor Del heraf er naturligvis Henvisninger til D. O. F.'s Tidsskrift.

R. HØRRING.

C. EYKMAN, P. A. HENS, F. C. VAN HEURN, C. G. B. TEN KATE, J. G. VAN MARLE, M. J. TEKKE & DE VRIES: De Nederlandsche Vogels, Determineerlijst, Kenmerken, Korte Beschrijving en Veldkenmerken, Broedgegevens, Verblijf, Verbreiding buiten Nederland en geographische Vormen van alle tot nu toe in Nederland in het wild vaargenomen Vogelsoorten. Tweede Deel (Uilen—Duiven). — Wageningische Boek- en Handelsdrukkerij N. V., Wageningen, 1941, 8°, S. 387—723. Pris indb. 8.20. Gyld. — — Af denne udmærkede Haandbog over Hollands Fugle, der er udarbejdet

af 7 af dette Lands fremragende Ornithologer, er nu udkommet 2det Bind; 1ste Bind, der udkom i 1937, er anmeldt i dette Tidsskrifts 31te Aarg., 1937, S. 169, hvortil maa henvises angaaende Haandbogens Emnebehandling.

Det er med Glæde at man nu, trods de internationale Modsætningsforhold, efter 5 Aars Forløb modtager Fortsættelsen af dette Værk, der giver saa udtømmende Omlysninger om Nederlændenes Fugle, uundværlig for enhver, der er interesseret i Fuglenes Træk og Udbredningsforhold. 2det Bind, der under Udarbejdelsen svulmede mere op end egentlig paa-tænkt, omfatter Ugler, Rovfugle, Hejrefugle, Andefugle, Aarefodede, Stormfugle, Lappedykkere, Lommer og Duer. De resterende Grupper, bl. a. Vadefugle, Maager og Alkefugle, vil komme i et 3dje og afsluttende Bind, som man maa imødesee med den største Interesse. Bindet er udstyret med mange gode, originale Tekstfigurer af EYKMANN, TINBERGEN og VAN DER HEIDE; de fleste er Gengivelser af Hoveder samt Flugtbilleder, af hvilke sidste endel Billeder af „Jan van Gent“, Sulen, er meget instruktive. For den, der er fortrolig med det tyske Sprog, danner den hollandske Tekst ingenlunde nogen uoverstigelig Hindring. 2det Bind er indgaaet i vort Bibliotek, hvor 1ste Bind endnu desværre savnes.

R. HØRRING.

HANS HVASS & JOHANNES LARSEN: Vinterens Fugle. 70 Sider. — J. H. Schultz Forlag. København 1942. Kr. 12.00 heft. — Den foreliggende Bog giver en tiltalende Skildring af en Række af de Fugle, der er typiske for den danske Vinter. Bogen omtaler Fugle fra Strandengen, Sø og Mose, Skoven og fra Skovbryn og Hegn, og der er ialt omtalt 30 Arter, som alle er karakteriserede i Tegninger af JOHANNES LARSEN, og endnu en Gang fængsles man af denne Mesters Evne til at skildre Fuglelivet. Adjunkt HANS HVASS har skrevet Teksten og giver i et sobert Sprog en kort men god Beskrivelse af de omtalte Fugles Udseende, Opholdssted og Levevis. For nogle Arters Vedkommende, f. Eks. Vandrefalk og Vintermusevaage, kunde man have ønsket en noget udførligere Omtale af Kendetegnene, men som Forfatteren selv bemærker i Forordet, har det ikke været Hensigten at fremkomme med ornithologiske „facts“, men kun at give en Ledsagetekst til JOHANNES LARSENS Tegninger, og denne Opgave er lykkedes. Anm. har kun een Bemærkning; Forfatteren skriver nemlig „jo rigere Aarets Koglesætning er, des flere Korsnæb kommer der til Danmark“, og der er da Grund til at gøre opmærksom paa, at det er Næringsmangel i nordlige Omraader, som er medvirkende Aarsag til Invasionerne. Næringsmængden her i Landet har kun Indflydelse paa, om Fuglenes Ophold bliver af kort eller lang Varighed.

Det er en meget smuk Fuglebog, der her er forelagt Læserne, og der er Grund til at glæde sig over, at en Fortsættelse, omfattede Trækfugle, er stillet i Udsigt. Man maa dog haabe, at Udgifterne ikke lader det blive derved. I den foreliggende Bog søger man nemlig forgæves Omtale af adskillige af Vinterens Fugle, f. Eks. Kragefuglene, Uglerne, Spætterne og Mejserne. Forhaabentlig vil HANS HVASS og JOHANNES LARSEN faa Lejlighed til at fortsætte Samarbejdet, saa at vi ogsaa kan faa disse Fugle skildret paa samme Maade.

CHR. KRÜGER.

C. A. RASMUSSEN: Naar Viben har Æg. — Rasmus Navers Forlag, København, 1942. Pris Kr. 5,00. — Man undrer sig over, at der stadig er Publikum til de mange Skildringer af Fuglenes Liv i populær Form, Bogmarkedet hvert Aar beriges med. Uvilkaarligt spørger man sig selv, har alle disse Bøger en Mission? Tag nu f. Eks. denne Bog; den giver ikke saa meget som HOLSTEINS Omtale af Viben i „Strandengens Fugle“, der iøvrigt er et Mønster paa en Bog i denne Genre. Indholdet kender man i det væsentlige fra en af Forfatterens tidligere Bøger „Fra Hedehøgens Rige“; det samme gælder nogle af Fotograferne. Men man glæder sig over de mange smukke Billeder, som har kostet Forfatteren mange Anstrengelser.

Nye Iagttagelser over Vibens Biologi gives ikke, men man faar en Mængde at vide om de mange intime Oplevelser, Forfatteren har haft med Viben under sit langvarige og taalmodige Arbejde med at fotografere den. Det fortælles altsammen i Forfatterens sædvanlige hyggelige Stil, hvor man bruger Ord som Vibefatter og Vibemutter. Desværre har denne Fortællemaade vist et stort Publikum, men man ærgrer sig over den. Hvorfor skal Læserne ikke have nøgtern og klar Besked om Fuglenes Liv? Populære Dyreskildringer skal ikke alene fortælle om Dyrenes Liv paa en fængslende Maade, de skal ogsaa være paa Højde med Tidens Videnskab og prøve paa at forklare Dyrenes Handlinger saaledes, at baade det brede Publikum og de fugleinteresseredes snævrere Kreds bliver revet ud af deres Vrangforestillinger. Hvorfor skal Fugle gøres til Væsener med højere sjælelige Egenskaber, som vi selv. Dette gælder ikke alene her, men ogsaa for mange lignende Bøger. Ganske vist ved man kun lidt om Dyrers psykiske Egenskaber, men man er i hvert Fald klar over, at man ikke maa gøre Dyr til Mennesker, og at man skal prøve at være objektiv i sine Udtryk og være varsom med at drage Slutninger ud fra sig selv. I Stedet for saglige Oplysninger, om hvorledes Fuglene opfører sig, faar man nogle rørende Historier, hvor Fuglene ligesom i Eventyrene handler som Mennesker, er kloge, handler med Overlæg, er underfundige, stolte, modige o. s. v.

HOLGER POULSEN.

EKSKURSIONER

Vaagerne i Sydhavnen 15. Februar 1942.

Den strenge Vinter medførte, at der ogsaa i Aar holdt en Mængde Ænder og Svømmefugle til i Vaagerne i Sydhavnen, og ca. 60 af Forningens Medlemmer aflagde en Søndag Formiddag et Besøg ved Vaagerne ved Slusen. Det var stille Vejr med nogle faa Graders Frost, og man havde derfor gode Betingelser for at iagttage Fuglene. Stor Opmærksomhed vakte det, at man iagttog en Nordisk Lappedykker (*Podiceps auritus*), som lod sig betragte paa nært Hold. Denne Fugl havde i ca. en Uge holdt til i Vaagen. — I øvrigt iagttoges: Stokand, ca. 20—30; Knopsvane, 50—60 ad. + 6—7 juv.; Sangsvane, ca. 15; Trold-